

LEGE
privind finanțele publice locale*

nr. 397-XV din 16.10.2003

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.384-395/612 din 12.10.2018

Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.397-399/703 din 31.12.2014

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.248-253/996 din 19.12.2003

* * *

C U P R I N S

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

[Articolul 1.](#) Noțiuni principale

[Articolul 2.](#) Bugetele locale

[Articolul 3.](#) Garanțiile autonomiei financiare

Capitolul II

STRUCTURA BUGETELOR LOCALE

[Articolul 4.](#) Resursele bugetelor locale

[Articolul 5.](#) Repartizarea veniturilor între bugetele locale

[Articolul 6.](#) Veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare

[Articolul 7.](#) Resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe

[Articolul 8.](#) Cheltuielile bugetelor locale

[Articolul 9.](#) Competențe în efectuarea cheltuielilor

[Articolul 10.](#) Transferurile

[Articolul 11.](#) Transferuri cu destinație generală

[Articolul 12.](#) Transferuri cu destinație specială

[Articolul 13.](#) Balansarea bugetului

[Articolul 14.](#) Împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă

[Articolul 15.](#) Contractarea împrumuturilor pe termen lung

[Articolul 16.](#) Garantarea rambursării împrumutului

[Articolul 17.](#) Evidența datoriei și garanțiilor unităților administrativ-teritoriale

[Articolul 18.](#) Inadmisibilitatea acordării împrumuturilor și garanțiilor pentru împrumuturi

[Articolul 19.](#) Fondurile de rezervă ale autorităților administrației publice locale

Capitolul III

ELABORAREA ȘI APROBAREA BUGETELOR LOCALE

[Articolul 20.](#) Elaborarea bugetelor locale

[Articolul 21.](#) Examinarea și aprobarea bugetelor locale

[Articolul 22.](#) Publicarea bugetelor locale

[Articolul 23.](#) Bugetul provizoriu

[Articolul 24.](#) Corelarea bugetelor locale cu legea bugetară anuală

[Articolul 25.](#) Repartizarea bugetelor locale

[Articolul 26.](#) Redistribuirea alocațiilor bugetare

[Articolul 27.](#) Regimul alocațiilor repartizate pe parcursul anului bugetar

[Articolul 28.](#) Modificarea bugetelor locale

Capitolul IV

EXECUTAREA BUGETELOR LOCALE

[Articolul 29.](#) Executarea de casă a bugetelor locale

[Articolul 30.](#) Blocarea alocațiilor bugetare

[Articolul 31.](#) Rapoartele privind executarea bugetelor locale

Capitolul V

COMPETENȚE ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN DOMENIUL FINANTELOR PUBLICE LOCALE

[Articolul 32.](#) Rolul autorităților reprezentative și deliberative

[Articolul 33.](#) Rolul autorităților executive

[Articolul 34.](#) Rolul autorităților/instituțiilor bugetare

Capitolul VI

CONTROLUL PROCESULUI DE ELABORARE ȘI EXECUȚIE A BUGETELOR LOCALE, AUDITUL PUBLIC EXTERN ȘI SUPRAVEGHEREA PREZENTĂRII DOCUMENTAȚIEI SOLICITATE

[Articolul 35.](#) Controlul asupra procesului de elaborare și execuție a bugetelor locale

[Articolul 36.](#) Auditul public extern

[Articolul 37.](#) Măsuri restrictive cu caracter temporar

Notă: Legea a fost republicată în Monitorul Oficial nr.384-395/612 din 12.10.2018 cu toate modificările și completările introduse, dându-se articolelor o nouă numerotare

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

finanțe publice locale – ansamblu al relațiilor economice aferente formării și administrării resurselor bugetelor locale, a datoriei unităților administrativ-teritoriale și a altor active publice;

bugete locale – totalitate a veniturilor, a cheltuielilor și a surselor de finanțare destinate exercitării funcțiilor care sînt în competența autorităților administrației publice locale conform legislației și a funcțiilor delegate de Parlament la propunerea Guvernului;

autoritate reprezentativă și deliberativă – consiliul local, consiliul raional, Adunarea Populară a unității teritoriale autonome cu statut juridic special și consiliile municipale Bălți și Chișinău;

autoritate executivă – primarul unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, președintele raionului, Guvernatorul și Comitetul executiv al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, primarul general al municipiului Chișinău, primarul municipiului Bălți;

decizie bugetară anuală – act juridic al consiliului local prin care se aprobă bugetul local și se stabilesc reglementări specifice bugetului local pentru anul bugetar respectiv;

direcția finanțe – direcțiile finanțe ale unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

sold bugetar – diferența dintre veniturile și cheltuielile bugetului. Soldul negativ al bugetului reprezintă deficit, soldul pozitiv – excedent, iar soldul zero reprezintă echilibru bugetar;

sold în cont – suma mijloacelor bănești înregistrate în conturile bugetelor locale;

venituri proprii – venituri ale bugetelor locale, formate, conform [Codului fiscal](#) și altor acte legislative, din impozitele, taxele și alte plăți care se încasează direct și integral la bugetele respective;

normative de defalcări de la impozitele și taxele de stat – cote procentuale de defalcări de la impozitele și taxele de stat la bugetele locale, stabilite prin prezenta lege;

transferuri cu destinație generală – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu definitiv, de la bugetul de stat la bugetele locale pentru finanțarea domeniilor proprii de activitate ale autorităților administrației publice locale;

transferuri cu destinație specială – mijloace financiare alocate, conform prevederilor legale, în sumă absolută, cu titlu condiționat, de la bugetul de stat și/sau de la alte bugete la bugetele locale pentru asigurarea exercitării funcțiilor publice sau în alte scopuri speciale;

împrumut – mijloace financiare rambursabile, acordate pe un anumit termen (scadență), cu calcularea, de regulă, a unei dobânzi, cu respectarea prevederilor legale;

administrator de buget – autoritate executivă a unității administrativ-teritoriale care este împuternicită cu dreptul de gestionare a bugetului local respectiv în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de prezenta lege;

autoritate/instituție bugetară – entitate de drept public care, conform actelor de constituire, este finanțată de la bugetul local;

venituri colectate – venituri obținute de către autoritățile/instituțiile bugetare de la efectuarea lucrărilor și prestarea serviciilor contra plată, din chiria sau darea în arendă a patrimoniului public, precum și din donații, sponsorizări și alte mijloace bănești intrate legal în posesia autorităților/instituțiilor bugetare;

proiect finanțat din surse externe – ansamblu de activități finanțate din granturi și/sau împrumuturi acordate autorităților administrației publice locale de către organizațiile internaționale și de către alți donatori externi pentru atingerea unui obiectiv general și/sau mai multor obiective specifice;

taxă specială – plată percepută doar de la persoanele fizice și/sau persoanele juridice care utilizează sau beneficiază de serviciile publice locale create în interesul acestora, utilizată integral de către autoritățile reprezentative și deliberative ale unităților administrativ-teritoriale pentru acoperirea cheltuielilor de înființare a serviciilor publice de interes local, precum și pentru finanțarea cheltuielilor curente de întreținere și funcționare a acestor servicii.

[Art. 1 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 2. Bugetele locale

(1) Bugetele locale cuprind:

a) bugetele locale de nivelul întâi, care reprezintă bugetele satelor (comunelor), ale orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău);

b) bugetele locale de nivelul al doilea, care reprezintă bugetele raionale, bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, bugetele municipale Bălți și Chișinău.

(2) Bugetele locale de nivelul întâi și bugetul local de nivelul al doilea formează sinteza consolidată a bugetelor locale din cadrul raionului, unității teritoriale autonome cu statut juridic special, municipiului Chișinău și municipiului Bălți.

(3) Totalitatea bugetelor locale formează bugetul local consolidat.

Articolul 3. Garanțiile autonomiei financiare

(1) Bugetele locale constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, în conformitate cu prevederile prezentei legi și, ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, precum și ale [Legii privind administrația publică locală](#).

(2) Suma veniturilor aprobate (proгноzate) și neîncasate în bugetul local, precum și cheltuielile efectuate suplimentar de la bugetul respectiv nu se recuperează de la bugetul de alt nivel.

(3) Veniturile încasate, în procesul de executare a bugetului, suplimentar la cele aprobate, precum și economiile de cheltuieli rămân la dispoziția autorităților administrației publice respective.

(4) Orice delegare de competențe suplimentare din partea statului în persoana Parlamentului trebuie să fie însoțită de alocarea de resurse financiare, necesare pentru a acoperi costul exercițiului competenței delegate.

(5) Autoritățile administrației publice locale urmează a fi consultate în modul corespunzător asupra procedurilor de redistribuire a resurselor ce urmează a fi alocate acestora, precum și asupra modificărilor operate în legislație referitor la funcționarea sistemului finanțelor publice locale.

Capitolul II

STRUCTURA BUGETELOR LOCALE

Articolul 4. Resursele bugetelor locale

(1) Resursele bugetelor locale cuprind totalitatea veniturilor și a surselor de finanțare ale bugetelor respective.

(2) Veniturile bugetelor locale se constituie din impozite, taxe, alte venituri prevăzute de legislație și se formează din:

1) venituri generale:

a) venituri proprii;

b) defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat, stabilite prin prezenta lege;

c) transferuri prevăzute la art.11 și art.12 din prezenta lege;

d) granturi pentru susținerea bugetului;

2) venituri colectate;

3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

(3) Sursele de finanțare ale bugetelor locale se formează din:

a) operațiuni cu împrumuturi;

b) operațiuni aferente vânzării și privatizării patrimoniului public;

c) operațiuni cu soldurile în conturile bugetului;

d) alte operațiuni cu activele financiare și cu datoriile bugetului.

Articolul 5. Repartizarea veniturilor între bugetele locale

(1) Veniturile bugetelor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) se formează din:

1) venituri generale:

a) venituri proprii:

– impozitul pe bunurile imobiliare;

– taxa pentru patenta de întreprinzător;

– impozitul pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul;

– impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);

– taxele locale, aplicate conform Codului Fiscal;

– taxele speciale;

– încasări din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al unității administrativ-teritoriale;

– alte venituri prevăzute de legislație;

b) (i) defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor fizice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special:

– pentru bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor-reședință de raion (municipiilor-reședință de raion) – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

– pentru bugetele orașelor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

– pentru bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

(ii) defalcări de la taxele pentru resursele naturale în proporție de 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;

c) transferuri prevăzute la art.10–12 din prezenta lege, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special;

d) granturi pentru susținerea bugetului;

2) venituri colectate;

3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

(2) În baza deciziilor autorității reprezentative și deliberative a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, veniturile bugetelor satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special pot include defalcări de la impozitele și taxele de stat lăsate prin prezenta lege la dispoziția bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, precum și transferuri de la bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special.

(3) Veniturile bugetelor raionale se formează din:

1) venituri generale:

a) venituri proprii:

– impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);

– alte venituri prevăzute de legislație;

b) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice – 25% din volumul total colectat pe teritoriul orașelor-reședință de raion și al municipiilor-reședință de raion;

c) transferuri prevăzute la art.10–12 din prezenta lege;

d) granturi pentru susținerea bugetului;

2) venituri colectate;

3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

(4) Veniturile bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special se formează din:

1) venituri generale:

a) venituri proprii:

– impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);

– alte venituri prevăzute de legislație;

b) defalcări de la următoarele tipuri de impozite și taxe de stat:

– impozitul pe venit al persoanelor fizice – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome;

– impozitul pe venit al persoanelor juridice – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome;

– taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și la serviciile prestate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome;

– accizele la mărfurile supuse accizelor, fabricate pe teritoriul unității teritoriale autonome cu statut juridic special – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității teritoriale autonome;

c) transferuri prevăzute la art.10 și 12 din prezenta lege;

d) granturi pentru susținerea bugetului;

2) venituri colectate;

3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

(5) Veniturile bugetului municipal Bălți și bugetului municipal Chișinău se formează din:

1) venituri generale:

a) venituri proprii:

- impozitul pe bunurile imobiliare;
 - taxa pentru patenta de întreprinzător;
 - impozitul pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activitate independentă în domeniul comerțului cu amănuntul;
 - impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);
 - taxele locale aplicate conform Codului fiscal;
 - taxele speciale;
 - încasări din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al unității administrativ-teritoriale;
 - alte venituri prevăzute de legislație;
- b) (i) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice:
- pentru bugetul municipal Bălți – 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Bălți (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);
 - pentru bugetul municipal Chișinău – 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);
- (ii) defalcări de la taxele pentru resursele naturale în proporție de 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Bălți și municipiului Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului);
- c) transferuri prevăzute la art.10 și 12 din prezenta lege;
- d) granturi pentru susținerea bugetului;
- 2) venituri colectate;
- 3) granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.

[Art.5 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

[Art.5 modificat prin Legea nr.356 din 29.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.5 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

[Art.5 modificat prin [Legea nr.178 din 19.12.2019](#), în vigoare 01.01.2020]

Articolul 6. Veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare

(1) Veniturile colectate de autoritățile/instituțiile bugetare se utilizează pe măsura încasării lor pentru finanțarea cheltuielilor aprobate în bugetele acestora, fără a fi condiționate pentru anumite cheltuieli.

(2) Nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată, efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare, și mărimea tarifelor la servicii se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale, conform competenței lor.

(3) Dacă pe parcursul anului bugetar autoritățile/instituțiile bugetare colectează venituri peste volumul aprobat, veniturile ce depășesc volumul aprobat se utilizează pentru finanțarea cheltuielilor în volumul aprobat.

(4) Dacă pe parcursul anului bugetar autoritățile/instituțiile bugetare colectează venituri în volum mai mic decât cel aprobat, acestea vor efectua cheltuieli în volum diminuat cu suma respectivă a veniturilor neîncasate.

(5) Soldurile de mijloace bănești din venituri colectate înregistrate în conturile autorităților/instituțiilor bugetare la finele anului bugetar se închid.

Articolul 7. Resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe

(1) Resursele aferente proiectelor finanțate din surse externe se administrează în conformitate cu prevederile acordurilor încheiate între părți, în limitele alocațiilor bugetare aprobate.

(2) Mijloacele bănești prevăzute la alin.(1) neutilizate pînă la data încheierii anului bugetar sînt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor doar dacă acestea sînt prevăzute în bugetele respective.

Articolul 8. Cheltuielile bugetelor locale

(1) În bugetele locale se prevăd alocații necesare pentru realizarea funcțiilor autorităților administrațiilor publice locale, ținându-se cont la planificare de respectarea priorităților în alocarea cheltuielilor conform prevederilor art.29 alin.(5) lit.a)–c).

(2) Cheltuielile bugetare se efectuează doar prin intermediul autorităților/instituțiilor bugetare.

(3) Cheltuielile autorităților/instituțiilor bugetare se aprobă, se execută și se raportează fără divizare pe surse de acoperire.

(4) Cheltuielile bugetelor locale efectuate din contul transferurilor cu destinație specială de la bugetul de stat pentru finanțarea domeniilor proprii de activitate și/sau a competențelor partajate pot fi suplimentate de către autoritățile reprezentative și deliberative din contul altor venituri ale bugetelor respective. La alocarea cheltuielilor din contul transferurilor cu destinație specială se va respecta prioritatea acoperirii integrale a costurilor aferente cheltuielilor de personal.

(5) Cheltuielile aprobate (modificate pe parcursul anului bugetar) în bugetele locale reprezintă limite maxime care nu pot fi depășite. Contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale și efectuarea de cheltuieli se realizează de către autoritățile/instituțiile bugetare doar cu respectarea prevederilor legale și în cadrul limitelor aprobate (modificate).

[Art.8 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 9. Competențe în efectuarea cheltuielilor

Competențele în efectuarea cheltuielilor bugetelor locale pe domenii de activitate sînt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Articolul 10. Transferurile

(1) Se stabilesc următoarele tipuri de transferuri efectuate de la bugetul de stat către bugetele locale:

a) transferuri cu destinație generală;

b) transferuri cu destinație specială.

(1¹) Transferurile cu destinație generală prevăzute la alin.(1) lit.a) de la bugetul de stat către bugetele locale pot fi transferuri cu destinație generală din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale (de echilibrare), de compensare pentru acoperirea discrepanțelor la partea de venituri (venituri ratate) sau cheltuieli (costuri adiționale) legate de implementarea politicilor publice, precum și alte transferuri cu destinație generală pentru alte scopuri prevăzute de cadrul normativ.

(2) Volumul transferurilor indicate la alin.(1) se stabilește expres în legea bugetului de stat pentru fiecare unitate administrativ-teritorială. În cazurile expres prevăzute de legislație, transferurile indicate la alin.(1) pot fi repartizate și prin alte acte normative.

(3) Prin decizia autorităților reprezentative și deliberative, între bugetele locale pot fi efectuate transferuri cu destinație specială în scopuri de interes comun.

[Art.10 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

Articolul 11. Transferuri cu destinație generală

(1) Transferurile cu destinație generală se efectuează, în proporție de 63,9%, din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale, care se formează din impozitul pe venit al persoanelor fizice, nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, și o cotă-parte din impozitul pe venit obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă.

(2) Fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale (FSF) se divizează în:

a) fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul întâi (FEB1);

b) fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul al doilea (FEB2).

(3) Divizarea în cele două fonduri specificate la alin.(2) se face conform parametrului de divizare (Pd) după cum urmează:

$$FEB1 = FSF \times (100\% - Pd)$$

$$FEB2 = FSF \times Pd,$$

unde $Pd = 29,6\%$.

(4) Repartizarea fondului de echilibrare a bugetelor locale de nivelul întâi se face în funcție de capacitatea fiscală pe locuitor, de populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi, iar repartizarea fondului de echilibrare a bugetelor locale de nivelul al doilea se face în funcție de populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.

(5) Calculul transferurilor cu destinație generală pentru echilibrarea bugetelor locale de nivelul întâi, cu excepția bugetelor locale de nivelul întâi din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special, se face invers proporțional cu capacitatea fiscală pe locuitor numai pentru bugetele locale de nivelul întâi care au o capacitate fiscală pe locuitor mai mică decât pragul calculat pe baza capacității fiscale naționale medii pe locuitor, multiplicată cu un parametru supraunitar $Pe=1,3$, și direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale respective, conform formulei:

$$TE_i = FEB1 \times \left[\left(PS_{CFL}^1 \times \frac{(P_e \times CFL_n - CFL_i)}{\sum_i (P_e \times CFL_n - CFL_i)} \right) + \left(PS_p^1 \times \frac{P_i}{P_n} \right) + \left(PS_s^1 \times \frac{S_i}{S_n} \right) \right],$$

unde:

TE_i – transferul de echilibrare pentru unitatea administrativ-teritorială de nivelul întâi;

$FEB1$ – fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul întâi;

CFL_i – capacitatea fiscală pe locuitor a unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi, calculată ca raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective și numărul de locuitori ai acesteia;

CFL_n – capacitatea fiscală națională medie pe locuitor, calculată ca raport între veniturile colectate din impozitul pe venitul persoanelor fizice, cumulate din toate unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi, și numărul de locuitori cumulat ai acestor unități;

P_i – populația unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

P_n – populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

S_i – suprafața unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

S_n – suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

PS_{CFL}^1 – ponderea specifică a indicatorului capacitate fiscală pe locuitor. $PS_{CFL}^1 = 60\%$;

PS_p^1 – ponderea specifică a indicatorului populației. $PS_p^1 = 30\%$;

PS_s^1 – ponderea specifică a indicatorului suprafeței. $PS_s^1 = 10\%$;

$$PS_{CFL}^1 + PS_p^1 + PS_s^1 = 100\%;$$

Pe – parametrul supraunitar. $Pe = 1,3$.

(6) Calculul transferurilor cu destinație generală pentru echilibrarea bugetelor locale de nivelul al doilea (cu excepția bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, a bugetelor municipale Bălți și Chișinău, care nu se califică pentru echilibrare) se face direct proporțional cu populația și suprafața unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate pentru echilibrare, conform formulei:

$$TE_j = FEB2 \times \left(\frac{PS_p^2 \times P_j}{P_n} + \frac{PS_s^2 \times S_j}{S_n} \right),$$

unde:

TE_j – transferul de echilibrare pentru unitatea administrativ-teritorială de nivelul al doilea;
FEB2 – fondul de echilibrare a bugetelor locale de nivelul al doilea;
P_j – populația unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;
P_n – populația totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate pentru echilibrare;

S_j – suprafața unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea;

S_n – suprafața totală a unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea calificate pentru echilibrare;

PS_p^2 – ponderea specifică a indicatorului populației. $PS_p^2 = 60\%$;

PS_s^2 – ponderea specifică a indicatorului suprafeței. $PS_s^2 = 40\%$;

$$PS_p^2 + PS_s^2 = 100\%.$$

(7) Repartizarea fondurilor de echilibrare a bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea și calculul transferurilor cu destinație generală pentru echilibrarea acestora se fac pe baza datelor din ultimul an pentru care există execuție bugetară definitivă și a datelor oficiale privind populația și suprafața.

(8) Pe lângă transferurile cu destinație generală (de echilibrare) efectuate din fondul de susținere financiară a unităților administrativ-teritoriale reglementate de prezentul articol, bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) beneficiază și de alte transferuri cu destinație generală pentru asigurarea cu resurse a domeniului propriu de activitate aferent infrastructurii drumurilor publice locale.

(9) Transferurile cu destinație generală stipulate la alin.(8) pentru bugetele locale de nivelul întâi sunt calculate și distribuite proporțional numărului populației din teritoriul unității administrativ-teritoriale respective, în baza datelor oficiale existente la momentul calculării acestora, în cuantum de 100% din volumul total al taxei pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, aprobată în legea anuală a bugetului de stat.

Mijloacele aferente bugetelor satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special sunt virate la bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special.

[Art.11 modificat prin Legea nr.147 din 14.06.2024, în vigoare 01.01.2025]

[Art.11 modificat prin Legea nr.428 din 28.12.2023, în vigoare 01.01.2024]

[Art.11 modificat prin Legea nr.256 din 17.08.2023, în vigoare 01.01.2024]

[Art.11 completat prin Legea nr.356 din 29.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.11 modificat prin [Legea nr.178 din 19.12.2019](#), în vigoare 01.01.2020]

Articolul 12. Transferuri cu destinație specială

(1) Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat se alocă bugetelor locale pentru finanțarea:

- a) învățământului preșcolar, primar, secundar general, special și complementar (extrașcolar);
- b) infrastructurii drumurilor de interes raional (municipal);
- c) competențelor delegate autorităților administrației publice locale de către Parlament la propunerea Guvernului;
- d) investițiilor capitale;
- e) altor măsuri speciale.

(2) Pentru bugetele locale de nivelul al doilea și bugetul unității teritoriale autonome cu statut juridic special, transferurile cu destinație specială pentru finanțarea infrastructurii drumurilor publice locale sunt calculate și distribuite în funcție de numărul de kilometri echivalenți administrației, conform legislației privind fondul rutier.

Suplimentar, pentru bugetele municipale Bălți și Chișinău sunt calculate și distribuite transferuri cu

destinație specială similar mecanismului prevăzut la art.11 alin.(9), care se vor utiliza exclusiv pentru infrastructura drumurilor publice locale.

(3) Transferurile cu destinație specială, stipulate la alin.(1), utilizate contrar destinației, fapt constatat în urma controalelor efectuate de către organele abilitate, se restabilesc la bugetul de stat. În cazul în care suma utilizată contrar destinației nu este virată benevol la bugetul de stat, Ministerul Finanțelor va reduce cu suma respectivă volumul transferurilor cu destinație specială aprobat în legea bugetară anuală.

(4) Transferurile cu destinație specială de la bugetul unei unități administrativ-teritoriale la bugetul altei unități administrativ-teritoriale se alocă pentru finanțarea măsurilor și activităților de interes comun.

[Art.12 modificat prin Legea nr.356 din 29.12.2022, în vigoare 01.01.2023]

[Art.12 modificat prin Legea nr.204 din 24.12.2021, în vigoare 01.01.2022]

[Art.12 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 13. Balansarea bugetului

(1) Orice buget local aprobat, modificat sau executat trebuie să fie balansat. Cheltuielile bugetare trebuie să fie egale cu veniturile plus sursele de finanțare.

(2) Autoritățile administrației publice locale sunt obligate să întreprindă toate măsurile necesare pentru menținerea bugetului balansat.

(3) Orice modificare a soldului bugetar se aprobă doar prin decizie privind modificarea bugetului local.

[Art.13 în redacția Legii nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 14. Împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă

(1) Autoritățile executive, în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, au dreptul:

a) să angajeze împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar, de la instituțiile financiare și de la alți creditori din țară;

b) să angajeze de la bugetele/să acorde bugetelor gestionate prin Contul Unic Trezorerial, pe bază contractuală, împrumuturi pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar.

(2) Volumul total al împrumuturilor pentru acoperirea decalajelor temporare de casă, cu scadență în același an bugetar, nu trebuie să depășească 5% din totalul veniturilor aprobate (modificate) ale bugetului local căreia i se acordă împrumutul, cu excepția transferurilor cu destinație specială, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru angajarea împrumuturilor conform alin.(1).

[Art.14 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 15. Contractarea împrumuturilor pe termen lung

(1) Autoritățile executive, în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, au dreptul:

a) să contracteze împrumuturi interne pe termen lung de la instituțiile financiare și de la alți creditori din țară și împrumuturi externe pe termen lung de la instituțiile financiare internaționale în următoarele scopuri:

– pentru investiții capitale (construcția, reconstrucția, extinderea și restaurarea mijloacelor fixe existente), prevăzute în programele de dezvoltare anuale și multianuale ale unităților administrativ-teritoriale;

– pentru reparații capitale, procurări de utilaje de producție și întreținere și de mijloace de transport (transport public și autospeciale), prevăzute în programele de dezvoltare anuale și multianuale ale unităților administrativ-teritoriale;

b) să acorde, în limita veniturilor proprii, întreprinderilor municipale și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar municipal, în scopurile prevăzute la lit.a), garanții pentru împrumuturi interne de la instituțiile financiare și de la alți creditori din țară și pentru împrumuturi externe de la instituțiile

financiare internaționale;

c) să contracteze datorie pe termen lung pentru refinanțarea datoriei pe termen lung contractate anterior, în conformitate cu art.45 alin.(1) lit.b) din [Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

(2) Documentele care se perfectează la contractarea sau garantarea unui împrumut pe termen lung în scopurile prevăzute la alin.(1) vor include clauze prin care autoritatea executivă și autoritatea reprezentativă și deliberativă respectivă se obligă să ramburseze împrumutul, să plătească dobânzile aferente acestui împrumut (în cazul în care contractul de împrumut prevede achitarea dobânzilor) și să onoreze garanția acordată numai din veniturile bugetului respectiv. Contractele care nu conțin astfel de clauze se consideră nule.

(3) Autoritățile executive, la decizia autorităților reprezentative și deliberative respective și conform prevederilor [Legii nr.171/2012](#) privind piața de capital, pot contracta, prin emitere de obligațiuni, împrumuturi pe termen lung în scopurile prevăzute la alin.(1) lit.a) și c). Pe teritoriul Republicii Moldova, plățile și transferurile ce țin de cumpărarea și răscumpărarea obligațiunilor emise de autoritățile menționate se efectuează în monedă națională.

(4) Prevederile alin.(1) și (3) sînt aplicabile în cazul în care suma totală a plăților anuale (rambursarea sumei de principal, achitarea dobânzilor și altor plăți aferente) legate de deservirea datoriilor bugetelor locale la împrumuturile contractate sau garantate și/sau care urmează a fi contractate sau garantate nu va depăși 20% din totalul veniturilor anuale ale bugetelor respective, cu excepția transferurilor cu destinație specială.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), pentru bugetele municipale Bălți și Chișinău plafonul plăților anuale legate de deservirea datoriilor acestor bugete la împrumuturile contractate sau garantate și/sau care urmează a fi contractate sau garantate nu va depăși 30% din totalul veniturilor anuale ale acestor bugete, cu excepția transferurilor cu destinație specială.

[Art. 15 modificat prin [Legea nr.212 din 20.07.2023](#), în vigoare 10.08.2023]

[Art. 15 modificat prin [Legea nr.60 din 23.04.2020](#), în vigoare 01.05.2020]

[Art. 15 modificat prin [Legea nr.56 din 02.04.2020](#), în vigoare 07.04.2020]

Articolul 16. Garantarea rambursării împrumutului

(1) Împrumutul reprezintă o obligație care urmează a fi onorată din veniturile bugetului local respectiv în conformitate cu clauzele contractului de împrumut.

(2) Deservirea datoriei unităților administrativ-teritoriale are prioritate față de alte obligații pecuniare din contul bugetelor respective și toate plățile aferente se efectuează în termenele și în condițiile angajamentelor asumate, indiferent de suma aprobată în buget pentru acest scop.

(3) Guvernul, autoritatea administrației publice centrale nu au nici o obligație pentru plata mijloacelor conform contractelor de împrumut încheiate de autoritățile administrației publice locale, dacă legea nu prevede altfel. Guvernul, autoritatea administrației publice centrale nu pot fi invocate drept garanți ai rambursării datoriei conform contractului de împrumut încheiat de autoritatea administrației publice locale.

Articolul 17. Evidența datoriei și garanțiilor unităților administrativ-teritoriale

În scopul ținerii evidenței tuturor obligațiilor directe și condiționale ale unităților administrativ-teritoriale, direcția finanțe și/sau subdiviziunea financiară a autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale ține evidența contabilă în conformitate cu normele stabilite de Ministerul Finanțelor pentru sectorul bugetar și întocmește raportul privind datoria și raportul privind garanțiile unităților administrativ-teritoriale în conformitate cu art.49 din [Legea nr.419-XVI din 22 decembrie 2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat. Obligațiile directe și condiționale ale unităților administrativ-teritoriale se reflectă anual în rapoartele financiare.

Articolul 18. Inadmisibilitatea acordării împrumuturilor și garanțiilor pentru împrumuturi

Autoritățile reprezentative și deliberative, precum și cele executive, nu sînt în drept să acorde

împrumuturi sau garanții pentru împrumuturi persoanelor fizice și persoanelor juridice, cu excepția cazurilor specificate la art.14 și 15 din prezenta lege.

Articolul 19. Fondurile de rezervă ale autorităților administrației publice locale

(1) Autoritatea reprezentativă și deliberativă poate decide constituirea unui fond de rezervă în mărime de cel mult 2% din volumul cheltuielilor bugetului local.

(2) Fondul de rezervă se administrează în baza unui regulament, aprobat de autoritatea reprezentativă și deliberativă respectivă, în scopul finanțării cheltuielilor urgente care survin pe parcursul anului bugetar și care nu au fost posibil de anticipat și, prin urmare, de prevăzut în bugetul aprobat.

Capitolul III

ELABORAREA ȘI APROBAREA BUGETELOR LOCALE

Articolul 20. Elaborarea bugetelor locale

(1) Autoritățile administrației publice locale elaborează bugetele proprii conform prevederilor legale, în baza clasificății bugetare și a metodologiei bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor.

(2) Proiectul bugetului local cuprinde indicatorii realizați în ultimii doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, propunerile de buget pentru anul viitor și estimările pentru doi ani ulteriori.

(3) La elaborarea proiectului bugetului local, autoritățile administrației publice locale vor ține cont de:

- a) regulile bugetare și obiectivele politicii bugetar-fiscale;
- b) planurile strategice/programele de dezvoltare social-economică ale unității administrativ-teritoriale;
- c) politicile locale și naționale;
- d) performanța realizată/asumată în cadrul programelor autorităților administrației publice locale;
- e) circulara privind elaborarea proiectelor de buget;
- f) limitele transferurilor interbugetare;
- g) alte particularități specifice.

(4) Activitățile intermediare ale calendarului bugetar privind elaborarea bugetelor locale și termenele de realizare a acestora se stabilesc de autoritatea executivă, ținând cont de metodologia aprobată de Ministerul Finanțelor.

(5) Autoritățile executive ale unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi prezintă direcției finanțe proiectele bugetelor locale respective pentru analiza corectitudinii întocmirii acestora, în partea ce ține de respectarea prevederilor alin.(3) lit.a) și lit.f), a metodologiei privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, precum și pentru întocmirea sintezei consolidate a proiectelor bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea.

(6) Sinteza consolidată a proiectelor bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea se prezintă de către direcția finanțe Ministerului Finanțelor, în termenele stabilite, pentru consultare și includere în bugetul public național.

(7) Sinteza consolidată a proiectelor bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea se examinează de către Ministerul Finanțelor sub aspectul respectării regulilor bugetare, a obiectivelor politicii bugetar-fiscale, precum și a limitelor de transferuri de la bugetul de stat.

(8) Ministerul Finanțelor, în urma examinării sintezelor consolidate ale proiectelor bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea, organizează, în caz de necesitate, consultări bugetare cu direcția finanțe și/sau, după caz, cu autoritățile administrației publice locale.

(9) Autoritățile administrației publice locale, ajustează proiectele bugetelor locale ținând cont de propunerile Ministerului Finanțelor conform alin.(7) din prezentul articol, precum și de rezultatele consultărilor bugetare.

Articolul 21. Examinarea și aprobarea bugetelor locale

(1) Autoritatea executivă prezintă autorității reprezentative și deliberative respective, cel târziu la

data de 20 noiembrie, proiectul deciziei bugetare anuale spre examinare și aprobare.

(2) Proiectul deciziei bugetare anuale, însoțit de o notă informativă, prezentat spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective, include:

- a) proiectul deciziei bugetare anuale;
- b) anexele la proiectul deciziei, în care se vor reflecta:
 - sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului local;
 - componența veniturilor bugetului local;
 - resursele și cheltuielile bugetului local conform clasificății funcționale și pe programe;
 - nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către autoritățile/instituțiile bugetare;
 - transferurile de la/către alte bugete;
 - sinteza proiectelor de investiții capitale finanțate de la bugetul local, inclusiv din contul transferurilor de la alte bugete, precum și lista proiectelor finanțate din surse externe;
 - efectivul-limită al statelor de personal din autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetul respectiv;
 - programul anual al împrumuturilor;
- c) cuantumul fondului de rezervă;
- d) plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;
- e) alte prevederi.

(3) Nota informativă la proiectul deciziei bugetare anuale cuprinde informații de fundamentare a proiectului de buget, inclusiv performanța în cadrul programelor incluse în buget, factorii care au influențat alocarea resurselor, precum și explicații cu privire la estimările de venituri și cheltuieli. Informația prezentată în nota informativă la proiectul de buget reflectă rezultatele ultimilor doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, indicatorii planificați pentru anul bugetar viitor și estimările pentru cel puțin doi ani ulteriori.

(4) Autoritatea reprezentativă și deliberativă examinează proiectul bugetului local în două lecturi:

a) în prima lectură: se audiază raportul autorității executive respective privind proiectul bugetului local și se aprobă indicatorii generali ai bugetului: veniturile și cheltuielile, soldul bugetar și sursele de finanțare, precum și plafonul datoriei unității administrativ-teritoriale și plafonul garanțiilor acordate de autoritățile administrației publice locale;

b) în lectura a doua: proiectul deciziei bugetare anuale se examinează și se votează pe articole/puncte sau, după caz, în ansamblu.

(5) Autoritatea reprezentativă și deliberativă aprobă decizia bugetară anuală cel târziu la data de 10 decembrie.

(6) În termen de 5 zile de la aprobarea deciziei bugetare anuale, autoritatea executivă prezintă direcției finanțe o copie a deciziei respective, legalizată de secretarul autorității reprezentative și deliberative.

(7) Direcția finanțe prezintă sinteza consolidată a bugetelor locale de nivelul întâi și al doilea aprobate, precum și alte materiale conform cerințelor și în termenele stabilite de Ministerul Finanțelor.

[Art.21 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 22. Publicarea bugetelor locale

Bugetele locale aprobate de către autoritățile reprezentative și deliberative respective și modificările la aceste bugete se fac publice.

Articolul 23. Bugetul provizoriu

(1) Dacă decizia bugetară anuală nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea anului bugetar, administratorul de buget emite dispoziția privind aplicarea bugetului provizoriu.

(2) Bugetul provizoriu se formează și se execută în corespundere cu prevederile deciziei bugetare din anul precedent, luând în considerare modificările operate pe parcursul anului și ținând cont de

următoarele particularități:

a) excluderea sau reducerea volumului programelor de cheltuieli finalizate sau care urmează a fi finalizate în anul bugetar curent;

b) stabilirea soldului bugetului la un nivel ce nu va depăși valoarea acestuia aprobată în buget pe anul precedent;

c) stabilirea volumelor transferurilor la nivelul celor prevăzute în bugetul de la care se efectuează aceste transferuri.

(3) În perioada aplicării bugetului provizoriu nu se permite efectuarea cheltuielilor pentru acțiuni sau măsuri noi comparativ cu anul precedent.

(4) Finanțarea cheltuielilor bugetului provizoriu se efectuează cu respectarea procedurilor generale privind executarea bugetului. Excepție fac cheltuielile legate de serviciul datoriei unităților administrativ-teritoriale, care se efectuează în conformitate cu angajamentele asumate.

(5) În cazul în care administratorul de buget nu stabilește volumele transferurilor prevăzute în bugetele aprobate pe anul respectiv de la care se efectuează aceste transferuri, finanțarea acestora se efectuează în limita transferurilor aprobate în bugetele de la care se efectuează acestea.

(6) Odată cu adoptarea deciziei bugetare anuale, valabilitatea bugetului provizoriu încetează și toate operațiunile efectuate în contul bugetului provizoriu se transferă în contul bugetului aprobat pe anul curent.

[Art.23 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 24. Corelarea bugetelor locale cu legea bugetară anuală

(1) În termen de cel mult 30 de zile de la data publicării legii bugetului de stat pe anul respectiv sau a legii privind modificarea acesteia, autoritatea reprezentativă și deliberativă aduce bugetul aprobat sau, după caz, modificat, în concordanță cu prevederile legii menționate.

(2) În caz de nerespectare a prevederilor alin.(1) din prezentul articol, efectuarea transferurilor cu destinație generală la bugetele locale respective se suspendă.

Articolul 25. Repartizarea bugetelor locale

În termen de 15 zile de la publicarea deciziei bugetare anuale, administratorul de buget asigură repartizarea bugetului local în conformitate cu metodologia stabilită de Ministerul Finanțelor.

Articolul 26. Redistribuirea alocațiilor bugetare

(1) Pe parcursul anului bugetar, fără afectarea indicatorilor aprobați prin decizia bugetară anuală, redistribuirea alocațiilor bugetare se permite:

a) cu acordul administratorului de buget – între categoriile economice de cheltuieli, fără majorarea cheltuielilor de personal și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor interbugetare;

b) autorităților bugetare – între instituțiile bugetare din subordine în cadrul unui subprogram, cu respectarea limitelor stabilite de administratorul de buget;

c) instituțiilor bugetare – alte redistribuiri de alocații care nu afectează limitele stabilite de autoritatea bugetară ierarhic superioară.

(2) Alocațiile rezultate din transferurile cu destinație specială primite de la alte bugete nu pot fi redistribuite în alte scopuri.

(3) Redistribuirea alocațiilor bugetare se efectuează pînă la 30 noiembrie a anului bugetar.

Articolul 27. Regimul alocațiilor repartizate pe parcursul anului bugetar

(1) Alocațiile repartizate, prin decizia autorității reprezentative și deliberative, din fondul de rezervă specificat la art.19 din prezenta lege se includ în programele respective de cheltuieli în baza dispoziției administratorului de buget.

(2) Transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale, repartizate prin alte acte normative decît legea bugetului de stat, se includ în bugetul local în baza dispoziției

administratorului de buget.

Articolul 28. Modificarea bugetelor locale

(1) Orice modificare a bugetului local care afectează indicatorii aprobați prin decizia bugetară anuală, cu excepția cazurilor prevăzute la art.26 și art.27, se aprobă de către autoritățile reprezentative și deliberative.

(2) Drept temei pentru modificarea bugetului sînt următoarele situații:

- a) apariția necesității de revizuire a cheltuielilor;
- b) atestarea tendințelor de înrăutățire a soldului bugetului.

(3) Procedurile de elaborare, prezentare și adoptare a deciziei privind modificarea bugetului local sînt similare cu cele pentru deciziile bugetare anuale.

(4) Orice propunere de modificare a deciziei bugetare anuale trebuie să fie însoțită de o notă informativă, care va cuprinde concluziile privind executarea bugetului respectiv în perioada precedentă și estimările privind executarea scontată a bugetului pînă la finele anului bugetar în curs, precum și impactul financiar al modificărilor pentru următorii trei ani.

(5) În cadrul unui an bugetar pot fi efectuate, de regulă, cel mult două modificări ale bugetului local, care se aprobă, de regulă, nu mai degrabă de 1 iulie și nu mai tîrziu de 15 noiembrie, cu excepția cazurilor prevăzute la art.24 și la art.30 alin.(4).

[Art.28 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Capitolul IV EXECUTAREA BUGETELOR LOCALE

Articolul 29. Executarea de casă a bugetelor locale

(1) Executarea bugetelor locale se efectuează prin sistemul trezorerial al Ministerului Finanțelor conform metodei de casă.

(2) Conturile pentru gestionarea veniturilor și a cheltuielilor bugetelor locale, precum și conturile autorităților/instituțiilor bugetare finanțate de la aceste bugete sînt deschise în trezoreriile regionale ale Ministerului Finanțelor.

(3) În termen de 30 de zile de la data adoptării deciziei bugetare anuale, dar nu mai tîrziu de 1 ianuarie a anului bugetar, administratorul de buget elaborează, în conformitate cu metodologia stabilită de Ministerul Finanțelor, prognozele de lichidități ale bugetului local pe an, cu repartizare lunară.

(4) În procesul executării bugetelor locale, autoritățile/instituțiile bugetare efectuează plăți în limitele alocațiilor bugetare aprobate, după stingerea datoriilor cu termen de achitare expirat, și în conformitate cu prognozele de lichidități ale bugetelor, specificate la alin.(3).

(5) Finanțarea cheltuielilor se efectuează pe măsura încasării mijloacelor bănești la conturile bugetului, cu respectarea următoarelor priorități:

- a) onorarea angajamentelor de deservire a datoriei unităților administrativ-teritoriale;
- b) cheltuielile de personal, de achitare a indemnizațiilor, a compensațiilor, a alocațiilor și a ajutoarelor sociale;
- c) cheltuielile pentru resursele termoenergetice;
- d) cheltuielile din fondul de rezervă al autorității administrației publice locale.

(6) La efectuarea altor cheltuieli decît cele stipulate la alin.(5), prioritățile de cheltuieli se stabilesc de către conducătorul autorității/instituției bugetare.

(7) Evidența încasărilor și a plăților bugetare prin sistemul trezorerial se asigură prin conturi trezoreriale bazate pe clasificarea bugetară și pe planul de conturi contabile.

(8) Ministerul Finanțelor, în baza prezentei legi și a legii anuale a bugetului de stat, efectuează defalcări de la impozitele și taxele de stat și transferuri de la bugetul de stat la bugetele locale.

(9) Transferurile de la bugetul de stat la bugetele locale vor fi repartizate și alocate lunar.

(10) La solicitarea autorităților executive și în baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, Ministerul Finanțelor poate plasa mijloacele soldurilor temporar libere ale bugetelor locale, gestionate prin intermediul Contului Unic Trezorerial, în depozite la Banca Națională a

Moldovei.

(11) În baza deciziilor autorităților reprezentative și deliberative respective, autoritățile executive pot plasa mijloacele soldurilor temporar libere ale bugetelor locale în valori mobiliare de stat.

(12) Metodologia de executare a bugetelor locale se elaborează și se aprobă de către Ministerul Finanțelor în conformitate cu actele normative în vigoare.

[Art.29 completat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 30. Blocarea alocațiilor bugetare

(1) În procesul executării bugetului local, administratorul de buget este autorizat să blocheze temporar anumite alocații de la bugetul respectiv, cu excepția plăților pentru deservirea datoriei unității administrativ-teritoriale respective, în următoarele situații:

a) dacă analiza executării scontate a bugetului atestă înrăutățirea soldului bugetar, aprobat prin decizia bugetară anuală;

b) dacă limitele de alocații în proiectul bugetului care urmează a fi aprobat sînt mai mici decît cele din bugetul provizoriu care se execută;

c) dacă sînt inițiate propuneri de reducere a alocațiilor fie prin redistribuire, fie prin modificarea bugetului.

(2) În perioada de blocare a alocațiilor, autoritățile/instituțiile bugetare nu își pot asuma noi angajamente de cheltuieli.

(3) Blocarea alocațiilor poate fi efectuată pe o perioadă ce nu depășește 60 de zile, cu informarea autorităților/instituțiilor bugetare și a autorităților reprezentative și deliberative despre circumstanțele ce au determinat această acțiune.

(4) În cazul în care acțiunile aferente blocării alocațiilor nu asigură menținerea soldului bugetar în limitele stabilite de decizia bugetară anuală, administratorul de buget, în termen de cel puțin 20 de zile pînă la expirarea perioadei de blocare, întocmește și prezintă autorității reprezentative și deliberative proiectul deciziei privind modificarea bugetului local respectiv.

(5) Blocarea alocațiilor efectuată în condițiile alin.(1) se aplică pînă la adoptarea deciziei privind modificarea bugetului local respectiv.

Articolul 31. Rapoartele privind executarea bugetelor locale

(1) Direcția finanțe și/sau subdiviziunea financiară a unităților administrativ-teritoriale întocmesc rapoarte semianuale, pe 9 luni ale anului în curs și anuale privind executarea bugetelor respective.

(2) Rapoartele semianuale privind executarea bugetelor locale se audiază la ședința autorității reprezentative și deliberative.

(3) În termen de pînă la 15 martie, autoritatea executivă prezintă, spre examinare și aprobare, autorității reprezentative și deliberative respective raportul anual privind executarea bugetului local, care se aprobă cel tîrziu pînă la 1 aprilie.

(4) În termenele stabilite de Ministerul Finanțelor, direcția finanțe întocmește sinteza consolidată a rapoartelor semianuale, pe 9 luni ale anului în curs și anuale privind executarea bugetelor locale de nivelul întîi și al doilea, pentru a fi incluse în raportul privind executarea bugetului public național.

Capitolul V

COMPETENȚE ȘI RESPONSABILITĂȚI ÎN DOMENIUL FINANTELOR PUBLICE LOCALE

Articolul 32. Rolul autorităților reprezentative și deliberative

În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile reprezentative și deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au următoarele competențe și responsabilități de bază:

a) adoptă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

b) decid punerea în aplicare, modificarea și anularea, în limitele competenței lor, a taxelor locale și a taxelor speciale, stabilesc mărimea cotelor acestora și cotele impozitului pe bunurile imobiliare ale

persoanelor fizice și juridice în limita celor prevăzute de legislație, precum și acordarea de înlesniri fiscale;

b¹) aprobă, modifică/anulează și percepe taxele speciale pentru funcționarea unor servicii publice locale create în interesul persoanelor fizice și juridice;

b²) stabilesc domeniile de activitate și condițiile în care se pot institui taxele speciale, modul de organizare și funcționare a serviciilor publice de interes local pentru care se propun taxele respective;

c) decid asupra constituirii fondului de rezervă al autorităților administrației publice locale și aprobă regulamentul privind modul de utilizare a acestuia;

d) aprobă nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare și mărimea tarifelor aferente acestora;

e) iau decizii privind angajarea sau acordarea împrumuturilor în/din contul bugetului local, precum și privind aplicarea altor instrumente financiare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de [Legea nr.419/2006](#) cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat;

f) audiază raportul semianual privind executarea bugetului local și aprobă raportul anual privind executarea bugetului local, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

g) exercită alte competențe stabilite de legislație.

[Art.32 modificat prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 33. Rolul autorităților executive

În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile executive exercită funcția de administrator al bugetului local și au următoarele competențe și responsabilități de bază:

a) elaborează și prezintă spre aprobare autorității reprezentative și deliberative respective proiectul deciziei bugetare anuale și proiectele de decizii privind modificarea bugetului local, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

b) elaborează prognoze bugetare și întreprind, în limitele competențelor, măsuri pentru creșterea bazei fiscale a unității administrativ-teritoriale și asigurarea sustenabilității bugetelor locale pe termen mediu și lung;

c) asigură buna desfășurare a procesului bugetar în limita unității administrativ-teritoriale, stabilesc activitățile intermediare și monitorizează respectarea calendarului bugetar;

d) asigură corectitudinea și veridicitatea datelor, ale indicilor și ale altor informații în baza cărora a fost elaborat bugetul respectiv;

e) contribuie la încasarea veniturilor în buget conform prevederilor legale;

f) repartizează alocațiile bugetare aprobate pe autorități/instituții bugetare subordonate și aprobă efectuarea cheltuielilor din bugetele respective;

g) asigură utilizarea conform destinației a alocațiilor bugetare aprobate;

h) respectă termenele de plată a salariilor către angajații autorităților/instituțiilor bugetare finanțate de la buget și pentru lucrările, serviciile și bunurile materiale contractate în limitele aprobate în bugetul respectiv;

i) asigură gestionarea eficientă și transparentă a fondului de rezervă al autorităților administrației publice locale;

j) asigură administrarea datoriei unității administrativ-teritoriale;

k) asigură organizarea și ținerea contabilității în conformitate cu actele normative și prezentarea în termen a rapoartelor lunare, trimestriale și anuale;

l) înaintează, prin intermediul asociațiilor reprezentative ale autorităților administrației publice locale, propuneri la elaborarea politicii bugetar-fiscale și a politicilor sectoriale, precum și participă la consultările privind relațiile interbugetare;

m) conlucrează cu autoritățile publice centrale și implementează la nivel local programele și politicile cuprinse în documentele de planificare strategică de nivel național;

n) asigură gestionarea resurselor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări;

o) prezintă autorității reprezentative și deliberative raportul semianual și raportul anual privind

executarea bugetului local, în condițiile prevăzute de prezenta lege;

p) publică bugetele locale și rapoartele privind executarea acestora, inclusiv privind performanța în cadrul programelor la nivel local;

q) efectuează monitoringul financiar al activității instituțiilor publice la autogestiune, a întreprinderilor municipale și a societăților comerciale în care autoritățile administrației publice locale au calitate de fondator sau dețin cota majoritară în capitalul social;

r) exercită alte competențe stabilite de legislație.

Articolul 34. Rolul autorităților/instituțiilor bugetare

(1) În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile/instituțiile bugetare finanțate din bugetele locale au următoarele competențe și responsabilități:

a) elaborează și prezintă propuneri de buget;

b) repartizează limitele de alocații bugetare conform clasificății bugetare și, după caz, pe instituții subordonate;

c) colectează venituri în condițiile stabilite la art.6;

d) își asumă angajamente bugetare și efectuează cheltuieli în scopurile și în limitele alocațiilor bugetare aprobate;

e) implementează și raportează programele în conformitate cu obiectivele și indicatorii de performanță asumați;

f) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile buneii guvernări;

g) întocmesc și prezintă în termenele și componența stabilite rapoarte financiare privind executarea bugetului;

h) exercită alte competențe prevăzute de legislație.

(2) Competențele și responsabilitățile direcției finanțe a unității administrativ-teritoriale în domeniul finanțelor publice locale sînt stabilite de către Guvern.

Capitolul VI

CONTROLUL PROCESULUI DE ELABORARE ȘI EXECUȚIE A BUGETELOR LOCALE, AUDITUL PUBLIC EXTERN ȘI SUPRAVEGHEREA PREZENTĂRII DOCUMENTAȚIEI SOLICITATE

[Denumirea în redacția Legii nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 35. Controlul asupra procesului de elaborare și execuție a bugetelor locale

(1) Ministerul Finanțelor și/sau direcția finanțe sînt în drept să efectueze controale tematice privind corectitudinea elaborării și execuției bugetelor locale.

(2) Inspectările/controalele asupra execuției bugetelor locale se efectuează periodic de către Inspekția financiară din subordinea Ministerului Finanțelor.

(3) Rezultatele inspectărilor/ controalelor execuției bugetelor locale sînt examinate de către autoritățile reprezentative și deliberative respective, cu adoptarea deciziilor corespunzătoare și publicarea lor în mod obligatoriu.

Articolul 36. Auditul public extern

(1) Autoritățile/instituțiile bugetare finanțate de la bugetele locale sunt supuse auditului public extern în conformitate cu prevederile [Legii nr.260/2017](#) privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova.

(2) În cazul emiterii de către Curtea de Conturi a unei opinii contrare sau în cazul refuzului auditorului public extern de a emite opinia asupra situației financiare, conducătorul autorității/instituției bugetare finanțate de la bugetul local poartă răspundere conform legislației în vigoare.

[Art.36 introdus prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

Articolul 37. Măsuri restrictive cu caracter temporar

(1) Pentru autoritățile bugetare care nu au prezentat la timp rapoartele privind utilizarea mijloacelor alocate, nu au înlăturat în termenele stabilite încălcările și neajunsurile depistate, precum și nu au prezentat alte rapoarte/documente/informații solicitate, Ministerul Finanțelor suspendă temporar finanțarea de la bugetul de stat a transferurilor cu destinație generală la bugetul local respectiv.

(2) Aplicarea măsurilor restrictive cu caracter temporar prevăzute la alin.(1) se efectuează conform mecanismului aprobat de Ministerul Finanțelor.

[Art.37 introdus prin Legea nr.257 din 16.12.2020, în vigoare 01.01.2021]

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 16 octombrie 2003.

Nr.397-XV.

* Republicată în temeiul art.LXXXVI al [Legii nr.172 din 27 iulie 2018](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.321-332, art.529

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova :

- 1) [Legea nr.172 din 27.07.2018](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.321-332, art.529
- 2) [Legea nr.288 din 15.12.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.464-470, art.808
- 3) [Legea nr.225 din 15.12.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.464-470, art.790; în vigoare 29.12.2017
- 4) [Legea nr.24 din 10.03.2017](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.92-102, art.135; în vigoare 01.01.2017
- 5) [Legea nr.138 din 17.06.2016](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.184-192, art.401; în vigoare 01.07.2016
- 6) [Legea nr.242 din 29.12.2015](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.20-24, art.48

* Republicată în temeiul art.V al [Legii nr.267 din 1 noiembrie 2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.262-267, art.748

Modificată și completată prin legile Republicii Moldova:

- 1) [Legea nr.114-XV din 22.04.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.73-76, art.393
- 2) [Legea nr.224-XV din 01.07.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.132-137, art.700
- 3) [Legea nr.391-XV din 25.11.2004](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.233-236, art.1007
- 4) [Legea nr.155-XVI din 21.07.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.107-109, art.525
- 5) [Legea nr.154-XVI din 21.07.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.126-128, art.611
- 6) [Legea nr.361-XVI din 23.12.2005](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.21-24, art.99
- 7) [Legea nr.50-XVI din 09.03.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.59-62, art.240
- 8) [Legea nr.318-XVI din 02.11.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.199-202, art.954
- 9) [Legea nr.437-XVI din 28.12.2006](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.10-13, art.27
- 10) [Legea nr.123-XVI din 11.05.2007](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.74-77, art.342
- 11) [Legea nr.172-XVI din 10.07.2008](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.134-137, art.543
- 12) [Legea nr.108-XVIII din 17.12.2009](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.193-196, art.609
- 13) [Legea nr.48 din 26.03.2011](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.53, art.114
- 14) [Legea nr.33 din 06.03.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.99-102, art.330
- 15) [Legea nr.91 din 26.04.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.113-118, art.375
- 16) [Legea nr.178 din 11.07.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.190-192, art.644
- 17) [Legea nr.241 din 02.11.2012](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.242-244, art.777
- 18) [Legea nr.267 din 01.11.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.262-267, art.748
- 19) [Legea nr.302 din 13.12.2013](#) – Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.312-314, art.859